

UPPHÄVNING AV FÖRELÄGGANDEN ENLIGT 58 § OCH 58 D I LAGEN OM SMITTSAMMA SJUKDOMAR (ESAVI/5489/2022 OCH ESAVI/2258/2022) I KOMMUNERNAS OMRÅDEN I KYMMENEDALENS SJUKVÅRDSDISTRIKT

BAKGRUND

Världshälsoorganisationen WHO har 11.3.2020 klassificerat coronavirusepidemin som en pandemi. Coronaviruset är en allmänfarlig smittsam sjukdom. Enligt statsrådets första rekommendation 12.3.2020 skulle offentliga sammankomster begränsas för att förhindra spridning av den infektion (covid-19) som det nya coronaviruset orsakade.

Regionförvaltningsverket i Södra Finland har under tiden 13.3.2020–11.2.2022 fattat beslut om sammankomstbegränsningar och villkor för användning av utrymmen enligt lagen om smittsamma sjukdomar för sin region.

Regionförvaltningsverket i Södra Finland har genom sitt beslut av den 11 februari 2022 (ESAVI/5489/2022) förbjudit alla offentliga tillställningar som ordnas inomhus inom kommunerna i Kymmenedalens sjukvårdsdistrikt och i vilka det deltar fler än 50 personer. Inomhus kan dock ordnas offentliga tillställningar där över 50 personer deltar, förutsatt att antalet deltagare i tillställningen är högst 50 procent av det maximala antalet deltagare i tillställningen i lokalen i fråga. Beslutet är i kraft 12.2.2022–21.2.2022.

Dessutom har regionförvaltningsverket genom sitt beslut av den 26 januari 2022 (ESAVI/2258) med stöd av 58 d § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar förpliktat de aktörer som avses i 58 d § 5 momentet att ordna användningen av sådana utrymmen i kommunernas områden inom Kymmenedalens sjukvårdsdistrikt som avses i 3 momentet och som är öppna för allmänheten eller avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrups vistelse på så sätt att man kan förebygga risk för smitta till följd av närkontakt mellan kunder, de som deltar i verksamheten eller sällskap. Beslutet är i kraft 28.1.2022–27.2.2022.

HÖRANDE

Parterna har inte getts tillfälle att framföra sin åsikt, eftersom hörandet med stöd av 34 § 2 mom. 5 punkten i förvaltningslagen (434/2003) är av någon annan orsak uppenbart onödigt.

REGIONFÖRVALTNINGSVERKET I SÖDRA FINLAND

Postadress: PB 1, 13035 AVI | Besöksadress: Wähjärvenkatu 6, Tavastehus

tfn 0295 016 000

registratur.sodra@rfv.fi

www.rfv.fi

Besöksadress i Helsingfors

Bangårdsvägen 9

Besöksadress i Kouvola

Kauppamiehenkatu 4

REGIONFÖRVALTNINGSVERKETS BESLUT OCH MOTIVERING

Förordnande

Regionförvaltningsverket upphäver gällande kommunernas områden i Kymmenedalens sjukvårdsdistrikt för perioden 18.2.2022–21.2.2022 beslutet om förbud mot offentliga tillställningar enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar (ESAVI/5489/2022) som meddelades den 11 februari 2022.

Dessutom upphäver regionförvaltningsverket gällande kommunernas områden i Kymmenedalens sjukvårdsdistrikt för perioden 18.2.2022–27.2.2022 beslutet om förutsättningar för användningen av utrymmen enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar (ESAVI/2258) som meddelades den 26 januari 2022.

Tillämpade bestämmelser

Enligt 1 § i lagen om smittsamma sjukdomar är syftet med lagen att förebygga smittsamma sjukdomar och spridningen av dem samt deras negativa konsekvenser för människor och samhället.

I 58 § 1 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar bestäms det att när en allmänfarlig smittsam sjukdom eller en sjukdom som med fog misstänks vara en allmänfarlig smittsam sjukdom som medför omfattande smittrisk har konstaterats eller med fog kan väntas förekomma, kan regionförvaltningsverket inom sin region fatta beslut om att stänga verksamhetsenheter inom socialvården och hälso- och sjukvården, läroanstalter, daghem, bostäder och motsvarande lokaler och förbjuda allmänna sammankomster eller offentliga tillställningar, om sådana begränsningar behövs inom flera kommuners område. En ytterligare förutsättning är att åtgärden är nödvändig för att förhindra spridningen av en allmänfarlig sjukdom eller en sjukdom som med fog misstänks vara en allmänfarlig sjukdom. Enligt paragrafens 3 mom. får besluten som avses i 1 mom. meddelas för högst en månad. Åtgärderna ska genast avslutas när det inte längre finns någon smittrisk.

Genom lagen om ändring och temporär ändring av lagen om smittsamma sjukdomar (1221/2021) har till lagen om smittsamma sjukdomar bland annat temporärt lagts till 58 c–m § och 59 a–e §. De ovan nämnda temporära paragraferna är i kraft till och med den 30 juni 2022.

I 58 d § bestäms det att om det är uppenbart att åtgärderna enligt 58 c § och andra åtgärder som redan vidtagits inte är tillräckliga och om det för att förhindra spridning av covid-19-epidemin när de kriterier som anges i 2 mom. uppfylls är nödvändigt, kan det kommunala organ som ansvarar för bekämpningen av smittsamma sjukdomar meddela ett sådant beslut inom sitt verksamhetsområde som förpliktar alla aktörer som avses i 4 mom.,

enligt vilket användningen av utrymmen som är öppna för allmänheten eller avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrupps vistelse ska ordnas så att man kan förebygga risk för smitta till följd av närkontakt mellan kunder och de som deltar i verksamheten samt sällskap. Av beslutet ska det framgå att aktören kan fullgöra sin skyldighet genom att begränsa antalet kunder, genom att arrangera kundplatserna eller lokalerna eller på något annat sätt som beaktar verksamhetens särdrag. I beslutet ska det dessutom redogöras för vad som avses med utrymmen som är öppna för allmänheten och utrymmen avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrupps vistelse. Regionförvaltningsverken kan fatta motsvarande beslut inom sina regioner när åtgärderna är nödvändiga inom flera kommuners områden. Skyldigheterna enligt ett samtidigt gällande beslut av kommunen kompletteras de skyldigheter som fastställts i ett beslut av regionförvaltningsverket som är i kraft inom kommunens område.

Det beslut som avses ovan i mom. 1 får fattas om det i kommunens eller sjukvårdsdistriktets område konstateras betydande sjukdomskluster vilkas smittkedjor inte går att spåra på ett tillförlitligt sätt och som enligt ett sakkunnigutlåtande utgör en betydande risk för att nya smittor omfattande sprids i regionen.

Utrymmen som är öppna för allmänheten eller avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrupps vistelse som avses i 1 momentet är: 1) utrymmen inomhus som används för samtidig vistelse av fler än 10 kunder eller deltagare, 2) med avseende på område och funktion avgränsade utrymmen utomhus som används för syften som riktar sig till fler än 50 kunder eller deltagare samtidigt och för vars användning för verksamheten i fråga verksamhetsarrangören ansvarar vid en viss tidpunkt och 3) utrymmen som används för verksamhet som avses i 58 g 4 mom. oberoende av antalet kunder eller deltagare i verksamheten.

Ett beslut som avses i 1 momentet förpliktar följande aktörer som disponerar över utrymmena och använder dem i sin verksamhet: 1) privata sammanslutningar, stiftelser och andra juridiska personer, dock inte de utövare av förplägnadsverksamhet som avses i 1 § 2 momentet 6 punkten i lagen om inkvarterings- och förplägnadsverksamhet eller i motsvarande lagstiftning på Åland, 2) privata näringsidkare, 3) kommuner och samkommuner, 4) religiösa samfund samt 5) offentligrättsliga inrättningar.

Ett beslut som avses i 1 momentet tillämpas dock inte på läroanstalternas verksamhet, småbarnspedagogik, professionell idrott eller verksamhet som hör till privatlivet eller familjelivet.

Ett beslut som avses i 1 momentet får inte hindra rätten till lagstadgade tjänster eller rätten att få sin sak behandlad av en behörig myndighet eller hindra en tjänsteman eller tjänsteinnehavare från att sköta sina tjänsteåligganden.

Ett beslut som avses i 1 momentet fattas för högst en månad åt gången. Beslutet ska omedelbart upphävas om de kriterier som anges i paragrafen inte längre uppfylls.

Enligt 1 § 1 momentet 14 punkten i statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar är infektionen som orsakas av den nya typen av coronavirus en allmänfarlig smittsam sjukdom.

Det epidemiologiska läget och sakkunnigbedömningar

Sjukvårdsdistrikten inom Regionförvaltningsverket i Södra Finlands verksamhetsområde har i enlighet med den styrning som getts i social- och hälsovårdsministeriets brev den 10 september 2020 inrättat regionala samarbetsgrupper för covid-19. Samarbetsgrupperna beaktar i sina lägesbedömningar utöver epidemiläget också de totala konsekvenserna av smittbekämpningsåtgärderna, inklusive ekonomiska konsekvenser och konsekvenser som hänför sig till näringslivet. Regionförvaltningsverket deltar i arbetsgrupperna, liksom också företrädare för Institutet för hälsa och välfärd samt närings-, trafik- och miljöcentralerna i respektive region.

Regionförvaltningsverket har fått Kymmenedalens regionala coronasamarbetsgrupps och Kymmenedalens sjukvårdsdistrikts bedömningar av lägesbilden och nödvändiga begränsningsåtgärder.

Kymmenedalens regionala coronasamarbetsgrupps möte 16.2.2022

Vid Kymmenedalens regionala coronasamarbetsgrupps möte konstaterades att incidensen på 14 dygn per hundra invånare är 2 038. 3 302 positiva fall konstaterades och andelen positiva prov utgjorde 41 procent. Enligt gruppen är antalet infektioner som konstaterats genom hemmatest inte känt, så antalet fall och incidensen är riktgivande. Antalet nya fall och förekomsten av fall ökar fortfarande något.

Enligt gruppen vårdades eftermiddagen den 15 februari sammanlagt 11 patienter på sjukhus, varav en får intensivvård, tre får vård på den specialiserade sjukvårdens vårdavdelning och sju på primärvårdens vårdavdelning. Man har dock fortsättningsvis varit tvungen att begränsa bland annat icke-brådskande operationsvård och mottagningsverksamhet i området både på grund av vården av covid-patienter och på grund av att personalen insjuknat. Enligt gruppen har målen för vårdgarantierna överskridits och förpliktelsen kan inte uppfyllas för närvarande. Belastningen förväntas inte lätta inom den närmaste framtiden och det finns redan en överbelastningssituation inom hälso- och sjukvården i området.

Enligt gruppen lyckas spårningen inte längre på samma sätt som tidigare. I spårningen fokuserar man på kritiska grupper, det vill säga social- och hälsovårdspersonal, anstaltsboende, äldre och dem hos vilka man kan identifiera risker för att insjukna allvarligt.

Enligt gruppen är det mycket svårt att förutspå epidemins förlopp.

Enligt gruppens bedömning anses det inte längre vara nödvändigt att förlänga de gällande besluten enligt 58 och 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar med tanke på den regionala hanteringen av epidemiläget och förhindrandet av spridning. Begränsningarna enligt 58 och 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar bör hävas så snabbt som möjligt.

Utlåtande av Kymmenedalens sjukvårdsdistrikt 17.2.2022

Enligt Kymmenedalens sjukvårdsdistrikts utlåtande den 17 februari 2022 har det epidemiologiska läget å ena sidan fortsättningsvis försvårats något med tanke på nya laboratoriebekräftade covid-fall under de närmaste veckorna, men å andra sidan har sjukhusbelastningen lättat och antalet patienter som vårdas på sjukhus har minskat under samma period.

Under perioden 1-14.2.2022 konstaterades 3 302 nya covid-fall i Kymmenedalen. Andelen positiva prov är 41 procent och incidensen på två veckor per hundra tusen invånare är 2 038.

Enligt utlåtandet vårdades sammanlagt 12 covid-patienter på sjukhus den 17 februari 2022. En patient får intensivvård, fem får vård på den specialiserade sjukvårdens vårdavdelning och sex får vård på primärvårdens vårdavdelningar. Två patienter vårdas huvudsakligen av andra orsaker än covid-infektion.

I utlåtandet konstateras att antalet nya covid-fall har ökat med cirka hundra fall i veckan under de senaste fyra veckorna. Antalet personer som får sjukhusvård har nästan halverats under de senaste två veckorna. Situationen bedöms förbli oförändrad under de närmaste veckorna, men en ny försämring av situationen kan inte heller uteslutas.

Enligt utlåtandet är antalet smittor högt och av epidemiuppföljningen kan man inte längre dra slutsatsen att beslut enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar kan påverka utvecklingen av smittan. Antalet smittor har ökat även under de gällande begränsningarna. Därför anses det inte längre vara nödvändigt att förlänga beslutet enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar. Enligt utlåtandet kan beslutet upphävas så snart som möjligt.

I fråga om nödvändigheten av ett beslut enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar hänvisas i utlåtandet till den ovan presenterade bedömningen: då antalet smittor är högt, är risken för exponering i praktiken förknippad med all verksamhet och alla lokaler i samhället. Därför är det inte längre nödvändigt att förlänga beslutet enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar. Det föreslås att beslutet enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar upphävs så snart som möjligt.

Slutsatser

I 58 § 1 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar bestäms det att när en allmänfarlig smittsam sjukdom eller en sjukdom som med fog misstänks vara en allmänfarlig smittsam sjukdom som medför omfattande smittrisk har konstaterats eller med fog kan väntas förekomma, kan regionförvaltningsverket inom sin region fatta beslut om att stänga verksamhetsenheter inom socialvården och hälso- och sjukvården, läroanstalter, daghem, bostäder och motsvarande lokaler och förbjuda allmänna sammankomster eller offentliga tillställningar, om sådana begränsningar behövs inom flera kommuners område. En ytterligare förutsättning är att åtgärden är nödvändig för att förhindra spridningen av en allmänfarlig sjukdom eller en sjukdom som med fog misstänks vara en allmänfarlig sjukdom. Enligt paragrafens 3 mom. får besluten som avses i 1 mom. meddelas för högst en månad. Åtgärderna ska genast avslutas när det inte längre finns någon smittrisk.

I 58 d § bestäms det att om det är uppenbart att åtgärderna enligt 58 c § och andra åtgärder som redan vidtagits inte är tillräckliga och om det för att förhindra spridning av covid-19-epidemin när de kriterier som anges i 2 mom. uppfylls är nödvändigt, kan det kommunala organ som ansvarar för bekämpningen av smittsamma sjukdomar meddela ett sådant beslut inom sitt verksamhetsområde som förpliktar alla aktörer som avses i 4 mom., enligt vilket användningen av utrymmen som är öppna för allmänheten eller avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrupps vistelse ska ordnas så att man kan förebygga risk för smitta till följd av närkontakt mellan kunder och de som deltar i verksamheten samt sällskap. Av beslutet ska det framgå att aktören kan fullgöra sin skyldighet genom att begränsa antalet kunder, genom att arrangera kundplatserna eller lokalerna eller på något annat sätt som beaktar verksamhetens särdrag. I beslutet ska det dessutom redogöras för vad som avses med utrymmen som är öppna för allmänheten och utrymmen avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrupps vistelse. Regionförvaltningsverken kan fatta motsvarande beslut inom sina regioner när åtgärderna är nödvändiga inom flera kommuners områden. Skyldigheterna enligt ett samtidigt gällande beslut av kommunen kompletteras de skyldigheter som fastställts i ett beslut av regionförvaltningsverket som är i kraft inom kommunens område. Enligt 7 momentet i den aktuella bestämmelsen får ett beslut som avses i 1 momentet fattas för högst en månad åt gången. Beslutet ska omedelbart upphävas om de kriterier som anges i paragrafen inte längre uppfylls.

Kymmenedalens regionala coronasamarbetsgrupp har vid sitt möte den 16 februari 2022 lyft fram för regionförvaltningsverket att det inte längre anses nödvändigt att förlänga de gällande besluten enligt 58 och 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar med tanke på den regionala hanteringen av epidemiläget och förhindrandet av spridningen. Begränsningarna enligt 58

och 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar bör hävas så snabbt som möjligt.

Enligt Kymmenedalens sjukvårdsdistrikts utlåtande den 17 februari 2022 har det epidemiologiska läget å ena sidan fortsättningsvis försvårats något med tanke på nya laboratoriebekräftade covid-fall under de närmaste veckorna, men å andra sidan har sjukhusbelastningen lättat och antalet patienter som vårdas på sjukhus har minskat under samma period. Under perioden 1-14.2.2022 konstaterades 3 302 nya covid-fall i Kymmenedalen. Andelen positiva prov är 41 procent och incidensen på två veckor per hundratusen invånare är 2 038.

Enligt utlåtandet vårdades sammanlagt 12 covid-patienter på sjukhus den 17 februari 2022. En patient får intensivvård, fem får vård på den specialiserade sjukvårdens vårdavdelning och sex får vård på primärvårdens vårdavdelningar. Två patienter vårdas huvudsakligen av andra orsaker än covid-infektion.

I utlåtandet konstateras att antalet nya covid-fall har ökat med cirka hundra fall i veckan under de senaste fyra veckorna. Antalet personer som får sjukhusvård har nästan halverats under de senaste två veckorna. Situationen bedöms förbli oförändrad under de närmaste veckorna, men en ny försämring av situationen kan inte heller uteslutas.

Enligt utlåtandet är antalet smittor högt och av epidemiuppföljningen kan man inte längre dra slutsatsen att beslut enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar kan påverka utvecklingen av smittan. Antalet smittor har ökat även under de gällande begränsningarna. Därför anses det inte längre vara nödvändigt att förlänga beslutet enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar.

I fråga om nödvändigheten av ett beslut enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar hänvisas i utlåtandet till den ovan presenterade bedömningen: då antalet smittor är högt, är risken för exponering i praktiken förknippad med all verksamhet och alla lokaler i samhället. Därför är det inte längre nödvändigt att förlänga beslutet enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar.

Kymmenedalens sjukvårdsdistrikt föreslår att besluten enligt 58 och 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar upphävs så snart som möjligt.

Med beaktande av det ovan nämnda och bedömningen som Kymmenedalens sjukvårdsdistrikt gett i egenskap av expertinstans anser Regionförvaltningsverket i Södra Finland att det från och med den 18 februari 2022 inte längre finns grunder för att förlänga föreläggandena enligt 58 § och 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar inom Kymmenedalens sjukvårdsdistrikt.

Genom detta beslut upphäver regionförvaltningsverket gällande kommunernas områden i Kymmenedalens sjukvårdsdistrikt för perioden 18.2.2022–21.2.2022 beslutet om förbud mot offentliga tillställningar enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar (ESAVI/5489/2022) som meddelades den 11 februari 2022.

Dessutom upphäver regionförvaltningsverket genom detta beslut gällande kommunernas områden i Kymmenedalens sjukvårdsdistrikt för perioden 18.2.2022–27.2.2022 beslutet om förutsättningar för användningen av utrymmen enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar (ESAVI/2258) som meddelades den 26 januari 2022.

TILLÄMPADE BESTÄMMELSER

Lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) 1, 58, 58 d §

Statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar (146/2017) 1 §

SÖKANDE AV ÄNDRING

Enligt 90 § 1 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar får detta beslut överklagas genom besvär hos Tavastehus förvaltningsdomstol på det sätt som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). En besvärsanvisning är bifogad.

VERKSTÄLLANDE

Med stöd av 91 § 1 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar verkställs det här beslutet omedelbart trots eventuellt överklagande.

MER INFORMATION

Ytterligare information i ärendet ges vid behov av överinspektör Oona Mölsä, tfn 029 501 6000 (växeln).

överdirektör

Merja Ekqvist

överinspektör

Oona Mölsä

BILAGOR

Bilaga 1, Kommunerna inom Kymmenedalens sjukvårdsdistrikt

DISTRIBUTION OCH PRESTATIONSavgift

Beslutet delges genom offentlig delgivning

Delgivningen av det här beslutet sker genom offentlig delgivning. Beslutet hålls till påseende vid Regionförvaltningsverket i Södra Finland till och med den 17 mars 2022. Ett meddelande om att beslutet hålls framlagt har publicerats i det allmänna datanätet på regionförvaltningsverkets webbplats www.rfv.fi.

Delfåendet av beslutet anses ha skett den sjunde dagen efter att ovan nämnda meddelande har publicerats på regionförvaltningsverkets webbplats.

För kännedom

Kommunerna och samkommunerna inom Kymmenedalens sjukvårdsdistrikt

Kymmenedalens sjukvårdsdistrikt som ombes informera läkarna som ansvarar för smittsamma sjukdomar i kommunerna i dess område om beslutet

Polisinrättningen i Sydöstra Finland

Räddningsverket i Kymmenedalen

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården

Institutet för hälsa och välfärd

Social- och hälsovårdsministeriet

Undervisnings- och kulturministeriet

Statsrådets kanslis kommunikationsavdelning

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata

Statskontoret

Avgiftsfritt